

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Kiezen tussen Handelszaak en vennootschap

Handelszaak

In het dagdagelijks spraakgebruik staat de term 'handelszaak' of eenmanszaak voor een onderneming die, in tegenstelling tot de vennootschap, geen aparte rechtspersoonlijkheid bezit. Er is dus ook geen duidelijke splitsing tussen het privé-vermogen van de handelaar en het vermogen van de zaak.

Voordelen

- ☐ Beslissingen kunnen op een **snelle en weinig formele** manier genomen worden.
- ☐ Omdat alle winst van de eenmanszaak wordt belast in functie van de natuurlijke persoon - ondernemer, komt het saldo na belastingen bij die ondernemer zelf terecht. U beslist zelf hoeveel u hiervan investeert in de zaak.
- ☐ Beperkte administratieve en boekhoudkundige verplichtingen.

Nadelen

- ☐ **Geen specifieke juridische structuur.** U bent zelf **onbeperkt aansprakelijk** en staat met uw volledige persoonlijke vermogen in voor de verbintenissen van de onderneming.
- ☐ Opvolging en overname uitwerken is moeilijker. Het uitwerken van een preventieve opvolgingsregeling heeft de meeste kans op slagen als uw onderneming de vennootschapsvorm heeft aangenomen. In dat geval kan u immers werken met aandelen, en kan de zeggenschap over de onderneming gescheiden worden van de economische eigendom. Dit is **onmogelijk** in een eenmanszaak die niet zomaar valt **op te splitsen**.
- ☐ Inkomstenbelastingen: **alle inkomsten** van de onderneming worden **belast** via de personenbelasting van de ondernemer zelf. Er is geen aparte fiscale aangifte en aanslag voor de eenmanszaak.

Vennootschap

'Een vennootschap wordt opgericht door een contract op grond waarvan twee of meer personen overeenkomen iets in gemeenschap te brengen met als doel één of meer nauwkeurig omschreven activiteiten uit te oefenen en met het oogmerk aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENSLAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

In de gevallen bepaald in dit wetboek, kan zij worden opgericht door een rechtshandeling uitgaande van één persoon die goederen bestemt tot één of meer nauwkeurig omschreven activiteiten.

In de gevallen bepaald in dit wetboek kan de vennootschapsakte bepalen dat de vennootschap niet is opgericht met het oogmerk aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.' (definitie volgens het Wetboek van Vennootschappen).

Voordelen

- ❑ **Rechtspersoonlijkheid:** de vennootschap heeft eigen rechten en verplichtingen.
- ❑ Voor bepaalde vennootschapsvormen geldt een **bepaalde aansprakelijkheid**.
- ❑ **Fiscaliteit.** Het belastbaar resultaat wordt belast in het stelsel van de vennootschapsbelasting. Voor KMO's bestaat hier een zgn. 'verlaagd opklimmend' tarief. Het fiscaal voordeel van een vennootschap ligt echt niet zozeer in de lagere tarieven, maar in de mogelijkheid te streven naar een **optimale inkomstenmix**. De inkomsten van vennootschap en individu kunnen zodanig worden georganiseerd dat in totaal zo weinig mogelijk belastingen worden betaald, en jarenlang een zo stabiel mogelijk inkomen wordt genoten.
- ❑ Alle afspraken tussen partners die samenwerken in de zaak staan duidelijk op papier.
- ❑ De vennootschap biedt een aantal interessante mogelijkheden om vóór het overlijden een goede opvolgingsregeling uit te werken.

Nadelen

- ❑ **Formele besluitvorming** en procedures.
- ❑ **Meer juridische en administratieve verplichtingen** dus meer kosten. De oprichting is voor de meeste vennootschapsvormen door diverse wettelijke verplichtingen duurder dan het starten met een eenmanszaak.
- ❑ Zwaardere boekhoudkundige verplichtingen.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

De eenmanszaak	De vennootschap
Voordelen ☐ Eenvoudige formaliteiten ☐ Beperkte kosten ☐ Eenvoudige boekhouding ☐ Praktisch indien men wil "proefdraaien"	Voordelen ☐ Vaak wordt door verscheidene personen kapitaal ingebracht. ☐ Aansprakelijkheid naar rata van het ingebrachte kapitaal; het faillissement van de onderneming leidt maar zelden tot het faillissement van de vennoten. ☐ Voortbestaan van het bedrijf. ☐ Verdeling van de inkomsten (en van de belastingen). Gunstigere aanslagvoet van de vennootschapsbelasting
Nadelen ☐ Geen enkel onderscheid tussen het privé - vermogen en dat van de onderneming. ☐ De onderneming draagt alle verliezen. ☐ De winsten bestemd voor de uitbreiding van de zaak zijn onderworpen aan de personenbelasting , die hoger is dan de vennootschapsbelasting.	Nadelen ☐ Inbreng van minimum kapitaal voor beperkte aansprakelijkheid. ☐ Registratierechten ☐ Complexe werking

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Tariefverschil

Klassiek wordt verwezen naar de **lagere tarieven** in de **vennootschapsbelasting** als het grote voordeel van het werken met een vennootschap.

Onderstaande **tabellen** tonen aan dat men in de personenbelasting een progressieve belastingschaal kent, terwijl men in de vennootschapsbelasting werkt met langzamer stijgende getrapte tarieven, indien u een aantal regels naleeft.

Tarieven personenbelasting (inkomstenjaar 2004, aanslagjaar 2005) art. 130 WIB 92 :

0	-	€ 6 950	:	25%
€ 6 950	-	€ 9 890	:	30%
€ 9 890	-	€ 16 480	:	40%
€ 16 480	-	€ 30 210	:	45%
€ 30 210	-	....	:	50%

Opm. : vanaf aanslagjaar 2003 (inkomstenjaar 2002) werden de twee toptarieven (52,5% en 55%) afgeschaft. Verder werden de schijven van 30% en 40% verruimd vanaf aanslagjaar 2004.

Tarieven vennootschapsbelasting (aanslagjaar 2005 - art. 215 WIB 92). Gewoon tarief :

Gewoon tarief : 33,00 %

Verlaagd tarief :

0	-	€ 25 000	:	24,25 %
€ 25 000	-	€ 90 000	:	31,00 %
€ 90 000	-	€ 322 500	:	34,50 %

De op die manier bekomen belasting wordt verhoogd met een aanvullende crisisbijdrage van 3%. Er moet opgemerkt worden dat deze bijkomende belasting voor vennootschappen niet onmiddellijk zal verdwijnen, in tegenstelling tot de personenbelasting.

Bovendien kan men dit "verlaagd opklimmend vennootschapstarief" slechts genieten als men aan een aantal voorwaarden voldoet (zie verder). De twee belangrijkste voorwaarden voor een vennootschap zijn de € 27 000- regel, en de voorwaarde die de geldbeleggingen beperkt tot een bepaalde waarde. Indien de vennootschap niet aan deze voorwaarden voldoet dan betaalt zij over haar hele fiscale resultaat een vlak tarief van 33,99 %.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

✉ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

✉ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Het louter vergelijken van deze schalen bevestigt dat de progressieve belastingvoet in de personenbelasting heel wat sneller stijgt dan in de vennootschapsbelasting.

Vanaf een belastbaar inkomen van bv. € 22500 zit men in de personenbelasting reeds aan een marginaal tarief van 45 %, daar waar dit in de vennootschapsbelasting nog steeds 24,25 % bedraagt. Dat is een verschil van meer dan 20 %.

De **tariefkloof** is echter slechts één van de verschillen tussen de vennootschaps- en personenbelasting.

Anderzijds is een vergelijking van de personen- en vennootschapsbelasting niet te herleiden tot een louter naast elkaar plaatsen van deze twee schalen. Denk maar aan het aspect **gemeentebelasting, crisisbelasting** of nog de sociale bijdragen voor zelfstandigen.

Bovendien moet men steeds voor ogen houden dat het geld dat men **in de vennootschap achterlaat**, om de gunstigere taxatievoet te kunnen genieten, in de toekomst enkel aangewend kan worden voor beroepsmatige uitgaven. Bij een aanwenden voor privé uitgaven zal men steeds terugvallen op de marginale taxatievoet van de personenbelasting. We komen hier later op terug.

Ten slotte moet u ook de evolutie van uw gezinsbudget in het oog houden. Winsten in de vennootschap laten belasten impliceert immers dat deze niet meer in uw persoonlijke portefeuille zullen terechtkomen. U kunt ze dan ook niet meer ten persoonlijke titel uitgeven. In veel gevallen zal, met het oog hierop, een nulmodel voor uw vennootschap (winst noch verlies na fiscale optimalisatie) de meest aangewezen strategie zijn.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

✉ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

✉ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Welke vennootschapsvorm is geschikt voor Uw onderneming?

Inkomstenbelasting

Hiervoor werd reeds uiteengezet dat op het vlak van de inkomstenbelasting **enkel vennootschappen** die **rechtspersoonlijkheid** hebben als een vennootschap in de fiscale zin van het woord worden beschouwd.

Voor de rest werden **alle verschillen** tussen de verschillende vennootschapsvormen op het vlak van de inkomstenbelasting ondertussen **weggewerkt**.

Registratie- en successierechten

- Op het vlak van de **registratierechten** wordt het onderscheid tussen een vennootschap met of zonder rechtspersoonlijkheid niet gemaakt. **Inbrengen in vennootschappen** zijn onderworpen aan het evenredige registratierecht van **0,5%** (of 10% in geval van inbrengen door natuurlijke personen van onroerende goederen die gedeeltelijk of geheel tot bewoning aangewend worden of bestemd zijn).

Tenzij er in België gelegen onroerende goederen worden ingebracht, zijn akten houdende inbreng in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid evenwel niet verplicht registreerbaar.

In het Wetboek van Registratierechten bestaat **één verschilpunt** ten aanzien van de vennootschapsvorm. De **onttrekking van een onroerend goed** aan een vennootschap wordt in principe gelijkgesteld met een verkoop waardoor het **evenredig recht** van **10%** verschuldigd wordt. Onder bepaalde voorwaarden is echter slechts het **recht van verdeling (1%)** of het vast recht (25€) verschuldigd.

- Eén van de voorwaarden is dat het moet gaan om een V.O.F., een Comm. V. of een BVBA.
- Daarnaast dient de verkrijger dezelfde te zijn als de inbrenger of dient de verkrijger vennoot te zijn geweest op het ogenblik dat het onroerend goed werd verkregen met het evenredig registratierecht.

Op het ogenblik dat er een toebedeling is aan alle vennoten wordt er eerst het vast recht van 25 € gegeven.

- Op het vlak van de **successierechten** is de gekozen **vennootschapsvorm** in principe **neutraal**.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Uiteraard zullen in het kader van een successieplanning vennootschappen die aandelen aan toonder kunnen hebben interessant zijn, gezien deze aandelen aan toonder het voorwerp van een handgift kunnen uitmaken. De vraag of de vennootschap aandelen aan toonder kan uitgeven is evenwel van zuiver vennootschapsrechtelijke aard.

Vennootschapsrecht

Uit wat voorafgaat blijkt dat de keuze van **vennootschapsvorm** in principe weinig fiscale relevantie heeft. De **voornaamste verschillpunten** situeren zich dan ook op het vlak van het **vennootschaps-recht**.

Op de volgende pagina vindt U een **vergelijkende tabel** met de belangrijkste vennootschaps-rechtelijke regels voor de vennootschappen met rechtspersoonlijkheid. Wij hebben hierbij de overzichtelijkheid verkozen boven de volledigheid.

	NV	Comm VA	BVBA
Vorm Oprichtingsakte	authentiek	authentiek	authentiek
Financieel Plan	vereist	vereist	vereist
Inbreng in natura	Verslag revisor	Verslag revisor	Verslag revisor
Aantal vennoten	2	2 min 1 stille min 1 gecommanteerde	1
Minimumkapitaal	€ 61.500	€ 61.500	€ 18.550
Aansprakelijk vennoten	Beperkt tot inbreng	Onbeperkt (GecommanDiteerde Venoot) Beperkt (stille venoot)	Beperkt tot inbreng

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

	CVBA	CVOA	COMM V
Vorm Oprichtingsakte	authentiek	Authentiek of onderhands	Authentiek of onderhands
Financieel Plan	vereist		
Inbreng in natura	Verslag revisor		
Aantal vennoten	3	3	2 min 1 stille min 1 gecommantiteerde
Minimumkapitaal	€ 18.550		
Aansprakelijk Vennoten	Beperkt to inbreng	Onbeperkt en hoofdelijk	Onbeperkt en Hoofdelijk Beperkt (stille vennoot)

Boekhouding

Een goede boekhouding voeren is meer dan een wettelijke verplichting. Zonder goede boekhouding is een gezond bedrijfsbeheer onmogelijk. Het geeft u een realistische kijk op de financiële situatie van uw bedrijf.

Ook als u een beroep doet op één extern boekhouder of accountant, volgt u dus best ook zelf uw boeken regelmatig op.

Naargelang de aard en de omvang van uw bedrijf voert u één van volgende soorten boekhoudingen:

- ☐ Voor eenmanszaken, vennootschappen onder firma en gewone commanditaire vennootschappen, met een omzet kleiner dan 495.787,05 EUR volstaat een vereenvoudigde boekhouding.
- ☐ Voor vennootschappen (BVBA, EBVBA, CV, NV) en voor alle andere ondernemingen met een omzet vanaf 495.787,05 EUR is een volledige (dubbele) boekhouding verplicht.

Voert u een vereenvoudigde boekhouding, dan moet u dagelijks uw financiële dagboeken (kas -en bankboek) invullen en op regelmatige basis een aankoop -en verkoopboek bijhouden. Het inventarisboek en de jaarrekening stelt u één keer per jaar op.

Bij een volledige boekhouding komt daarbij nog een rekeningsstelsel en een uitgebreide jaarrekening met balans, resultatenrekening en toelichting.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

In beide stelsels bent u verplicht een boekhouding te voeren die aangepast is aan de aard en omvang van uw onderneming. Zij moet voldoende informatie verstrekken over alle verrichtingen in uw bedrijf. Deze informatie krijgt u uit verantwoordingsstukken die naar de verschillende verrichtingen verwijzen (facturen, rekeninguittreksels, afschrijvingstabellen, enz).

Met de wettelijke erkenning van het elektronisch boekhouding hoeft u als ondernemer vanaf 2005 niet langer naast uw elektronische boekhouding ook een papieren boekhouding bij te houden.

BTW

Iedereen die in de uitoefening van een activiteit geregeld en zelfstandig leveringen van goederen of van diensten verricht zoals omschreven in het wetboek van BTW, is onderworpen aan de BTW - plicht. Hij moet een BTW - activering aanvragen en BTW betalen. Het BTW tarief bedraagt 6%, 12% tot 21% naargelang het product of dienst.

Ondernemers (natuurlijke persoon, V.O.F. of BVBA) die voor 75% van hun omzet geen factuur uitreiken aan hun klanten (leveringen aan particulieren), kunnen opteren voor de forfaitaire BTW - regeling. Deze forfaitaire BTW - regeling kan enkel van toepassing zijn voor de beroepen waarvoor forfaitaire grondslagen werden vastgelegd. Hun omzet mag nooit meer dan 750.000 EUR excl. BTW bedragen.

Ondernemers met een omzet van maximum 5.580 EUR kunnen gebruik maken van de vrijstellingsregel en dus geen BTW aangeven. Zij moeten dan geen BTW aanrekenen, maar kunnen ook zelf gaan BTW aftrekken. U moet ook in dat geval wél uw BTW - status activeren bij het Ondernemingsloket.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

De klinisch psycholoog en de BTW.

0. Algemene inleiding.

1. Situering van de BTW-plicht en gevolgen voor de klinisch psycholoog.

- 1.1. Algemeen principe.
- 1.2. Vrijstellingen: algemeen principe.
- 1.3. Vrijstellingen: specifieke situaties.
- 1.4. Besluit.

0. Algemene inleiding.

De klinisch psycholoog worstelt al jaren met **onduidelijkheden en moeilijkheden** in verband met het BTW-statuuut. In tegenstelling tot andere zorgberoepen, zoals artsen, kinesisten en tandartsen, blijkt de **klinisch psycholoog niet vrijgesteld** te zijn van de **BTW-plicht**.

De **BTW** heeft als **doel** om mensen bijkomend te belasten op goederen en producten die een **toegevoegde waarde aan het leven bieden**. In het beroep van de klinisch psycholoog zou dit betekenen dat mensen bijkomend belast worden op de zorg voor hun **welzijn en gezondheid**, terwijl **gezondheid** reeds lang een **sociaal recht** is in België en in die hoedanigheid geniet van een **vrijstelling van BTW**.

We bespreken de huidige situatie en we situeren de klinisch psycholoog. Vervolgens raken we de knelpunten aan in verband met de opgelegde BTW-plicht. Ten laatste schetsen we mogelijkheden en moeilijkheden in dit dossier.

1. Situering van de BTW-plicht en gevolgen voor de klinisch psycholoog.

Algemeen principe.

Het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde beschrijft in artikel 4, §1 de belastingplicht en wie daaraan onderhevig is.

Belastingplichtige is eenieder die in de uitoefening van een economische activiteit **geregeld en zelfstandig, met of zonder winstoogmerk, hoofdzakelijk of aanvullend, leveringen van goederen of diensten** verricht die in dit Wetboek zijn omschreven, ongeacht op welke plaats de economische activiteit wordt uitgeoefend.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

Deze omschrijving maakt duidelijk dat elke zelfstandige die goederen of diensten levert, dus principieel onderhevig is aan de **BTW-plicht**. Deze wet verplicht de zelfstandige tot het doorstorten van belastinggelden aan de BTW-kas. Dit gebeurt meestal maandelijks, er moet dienaangaande een keurige **boekhouding** geschieden en elke BTW-plichtige dient jaarlijks een **opgave te maken van zijn afnemers** (d.w.z. BTW-plichtigen die gebruik gemaakt hebben van zijn diensten of goederen en daarvoor aan betrokkene BTW betaald hebben). Elke BTW-plichtige, met recht op aftrek van BTW, mag tevens **zelf geïnvesteerde BTW-bedragen**, eigen aan de investeringen die hij doet voor zijn zaak, inbrengen.

Deze verplichtingen worden in het Wetboek omschreven en in verschillende artikels verder uitgewerkt. We gaan niet verder op deze zaken in. Wat ons vooral interesseert, is op welke manier de klinisch psycholoog zich in deze teksten kan terugvinden en wat hierbij vooral de problemen zijn.

1.2. Vrijstellingen: algemeen principe.

Op de algemene BTW-plicht zijn een **aantal vrijstellingen** van kracht. Voor de zorgberoepen zijn de belangrijkste opgenomen in **artikel 44, §1**:

Van de belasting zijn **vrijgesteld de diensten** door de nagenoemde personen verricht in de uitoefening van hun geregelde werkzaamheid:
1° notarissen, advocaten en gerechtsdeurwaarders;
2° artsen, tandartsen, kinesitherapeuten, vroedvrouwen, verplegers en verpleegsters, verzorgers en verzorgsters, ziekenoppassers en ziekenoppassters, masseurs en masseuses, van wie de **diensten van persoonsverzorging** zijn opgenomen in de **nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen** inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Het probleem met deze lijst is tweërlei: enerzijds is ze **exhaustief**, wat zoveel wil zeggen dat men **er moet instaan** om van de definitieve vrijstelling te genieten. Ten tweede worden de diensten van deze personen onmiddellijk gekoppeld aan diensten van persoonsverzorging, "opgenomen in de **nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen** inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering".

Gezien hij niet in de lijst van art. 44, §1 2° vermeld staat en niet is opgenomen in de bovenvermelde nomenclatuur van geneeskundige verstrekkingen, kan de **klinisch psycholoog** die zelfstandig gevestigd is, **geen beroep** doen op de vrijstelling van betaling van BTW.

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

☒ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

☒ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

1.3. *Vrijstellingen: specifieke situaties.*

Er zijn nog een aantal **andere vrijstellingsmogelijkheden** waarvan de BTW-plichtige en zijn klanten kunnen genieten. Deze vrijstellingen staan beschreven in het vervolg van **artikel 44, onder §2 en §3**.

Paragraaf 3 houdt geen vrij-stellingsmogelijkheden in voor de klinisch psycholoog. Onder §2 staan 13 mogelijkheden tot vrijstelling beschreven, waarvan wel enkele voor de klinisch psycholoog in aanmerking komen, met name punten 1, 5 en 8. Verder is er nog een fiscale vrijstellingsmogelijkheid die wordt besproken.

§2. Van de belasting zijn eveneens vrijgesteld:

1° de **diensten** en de leveringen van goederen die daarmee **nauw samenhangen** in de uitoefening van hun geregelde werkzaamheid verricht door **ziekenhuizen, psychiatrische inrichtingen, klinieken en dispensaria**; de diensten voor gezinshulp; het vervoer van zieken of gewonden met speciaal daartoe uitgeruste vervoermiddelen;

Er zijn meer en meer ziekenhuizen die psychologen aantrekken om, in een zelfstandig statuut, diensten te verlenen voor het ziekenhuis. Hierbij bestaat er een **overeenkomst tussen ziekenhuis en psycholoog** om gedurende een aantal uren of doorheen een aantal taken, prestaties te leveren. Meestal is ook een verloning afgesproken. De klinisch psycholoog moet dan **volledig zelfstandig** in zijn sociaal en fiscaal statuut voorzien. Hij moet zelf de **boekhouding** organiseren, **aangiften** maken en de nodige **verzekeringen** voorzien.

Er bestaan verschillende klinisch psychologen die, in het kader van hun zelfstandige werkzaamheden binnen het kader van een ziekenhuis, genieten van een vrijstelling van BTW. Men is het op de **BTW-administratie niet altijd eens** betreffende de interpretatie van deze vrijstellingsregel: sommige psychologen verkrijgen de vrijstelling, anderen niet. Parlementaire vragen die hierover in het verleden werden gesteld, werden steeds beantwoord met een verwerping van vrijstellingsmogelijkheid. De fiscale expert inzake BTW die wij konden raadplegen, bevestigde ons wel de mogelijkheid tot vrijstelling. Wij raden zodoende aan een akkoord te treffen met uw plaatselijk BTW-kantoor.

§2. Van de belasting zijn eveneens vrijgesteld:

5° de **diensten** betreffende **onderwijskeuze en gezinsvoorlichting** alsook de nauw daarmee samenhangende leveringen van goederen;

Vele psychologen, die **regelmatig werken met gezinnen en studenten**, zien hierin een vrijstellingsmogelijkheid. Volgens de geest van de wet is dit zeker en vast motiveerbaar. Recent echter lijkt men deze mogelijkheid te willen verengen tot diensten die uitgevoerd worden door **erkende of specifieke centra** die zich richten tot deze doelgroepen (expliciete studiebegeleiding en gezinshulp en gezinsbegeleiding op psycho-pedagogisch gebied).

PIETER DEVLOO

ZAAKVOERDER-VENNOOT

ERKEND ACCOUNTANT
&
BELASTINGCONSULENT

ERKENDE ADVIESINSTANTIE
STARTERSCHEQUES

WWW.VDVACCOUNTANTS.BE

✉ 9520 – VLIERZELE
TOMT 4

✉ 9000 – GENT
VOSKENS LAAN 127

TEL.
053/77 66 66

FAX
053/77 66 60

E-MAIL
DEVLOO@VDVACCOUNTANTS.BE

§2. Van de belasting zijn eveneens vrijgesteld:

8° de **diensten aan organisatoren van voordrachten verstrekt door voordrachtgevers** die als zodanig handelen;...

Dit betekent dat **voordrachten vrijgesteld** zijn van de BTW-plicht, ook die verricht door de klinisch psycholoog.

Ten laatste is er nog een **fiscale vrijstellingsregel**. Zolang de **bruto-inkomsten** op jaarbasis **5580 euro** (betreffende het inkomstenjaar 2004) **niet overschrijden**, kan men tevens een vrijstelling inzake BTW aanvragen. Deze vrijstelling moet men expliciet aanvragen vóór de goederen of diensten verricht worden. Men kan zijn vrijstelling éénmalig opheffen, zodat men opnieuw verplicht wordt tot BTW-aangifte.

De fiscus voorziet een zekere marge waarin toegelaten wordt dit bedrag te overschrijden (10%).

Deze vrijstellingsmogelijkheid kan gebruikt worden zo men als **zelfstandige in bijberoep slechts enkele patiëntencontacten** onderhoudt. De inkomsten hiervan lopen niet erg hoog op en vallen zodoende onder het voornoemde plafond.

1.4. Besluit.

Men kan besluiten dat, volgens het BTW-wetboek, de klinisch psycholoog en zijn patiënten niet kunnen genieten van een vrijstelling van BTW. Hij valt niet onder de algemene vrijstellingsmodaliteiten, hij kan echter wel genieten van een aantal specifiek omschreven vrijstellingsmogelijkheden (zie voor bespreking ook verder in de tekst).

Het is niet zo evident dat de klinisch psycholoog zou opgenomen worden in de exhaustieve lijst van vrijgestelden. Gezien alle beroepen die geëngageerd zijn in de gezondheidszorg vermeld staan met expliciete verwijzing naar de nomenclatuur voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, zou de klinisch psycholoog enkel in die lijst kunnen opgenomen worden voor zover hij ook in **het stelsel van de ziekteverzekering** opgenomen wordt. Dit is zeker niet evident. Er is namelijk nog geen wettelijke omkadering van het beroep van de klinisch psycholoog, zodat er ook **geen sprake** kan zijn van opname in **het stelsel van de ziekteverzekering**. Een andere mogelijkheid is dat hij opgenomen wordt in het eerste punt, bij de notarissen en advocaten, maar dat is inhoudelijk gezien niet logisch.

Opgemaakt te Gent,

Pieter Devloo
Erkend Accountant & Belastingconsulent